

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО – НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Олександр ГАЛИЧ
« 1 » жовтня 2026 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма Агрономія
спеціальність Н1 Агрономія
галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна
медицина
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ПОЛТАВА 2026

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти
за освітньо – професійною програмою «Агрономія»
спеціальності Н1 Агрономія
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Мова викладання державна

Розробники:

Маренич Микола – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с. - г. н., професор

Ганур Володимир – професор кафедри рослинництва, д. с. - г. н., професор

Мариніч Любов – доцент кафедри рослинництва, к. с. - г. н., доцент

Шакалій Світлана – доцент кафедри рослинництва, к. с. - г. н., доцент

Поспелов Сергій - професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова,
д. с. - г. н., професор

Ласло Оксана - доцент кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова, к. с. –
г. н., доцент

Олепир Роман - доцент кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова, к. с. –
г. н., доцент

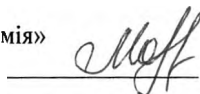
Коваленко Нінель - доцент кафедри захисту рослин, к. с.-г. н., доцент

Сокирко Михайло - директор Полтавської державної сільськогосподарської
дослідної станції ім. М.І. Вавилова Інституту свинарства і агропромислового

виробництва Національної академії аграрних наук, м. Полтава

Свириденко Володимир - освітня програма «Агрономія», перший
(бакалаврський) рівень вищої освіти здобувач вищої освіти, Полтавський
державний аграрний університет

Гарант освітньої програми «Агрономія»
«31» серпня 2026 року

Любов МАРІНІЧ

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри рослинництва
протокол від 31 серпня 2026 р. № 31

Завідувач кафедри
рослинництва

Володимир ГАНГУР

Схвалено радою з якості вищої освіти
спеціальності Н1 Агрономія освітньої програми «Агрономія»
протокол від 01 вересня 2026 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності Н1 Агрономія

Валентина ОНІПКО

© ПДАУ, 2026

ВСТУП

Наскрізна програма практики розроблена згідно освітньо-професійної програми Агрономія та навчального плану підготовки студентів спеціальності Н1 Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою практики є:

- набуття студентами компетентностей, на основі отриманих в Університеті теоретичних знань, для прийняття самостійних рішень у виробничих умовах та досягнення програмних результатів навчання;
- оволодіння сучасними методами, навичками, вміннями та формами організації праці у сфері професійної діяльності студентів;
- виховання потреби систематично поповнювати свої знання та застосовувати їх в майбутній професійній діяльності.

Завдання практики:

- поглиблення, систематизація і закріплення теоретичних знань, одержаних студентами в процесі навчання;
- ознайомлення та набуття навичок роботи з приладами, обладнанням і програмними продуктами в професійній діяльності; виховання відповідальності за результати своєї діяльності;
- закріплення теоретичних знань та формування навичок прийняття самостійних рішень на певних ділянках роботи (чи з конкретних питань) у виробничих умовах; освоєння сучасних технологій і виробничих процесів та збір фактичного матеріалу для виконання індивідуальних завдань.

Проходження практики сприяє формуванню:

компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

ФК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

ФК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ФК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах

програмних результатів навчання:

ПРН1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН5. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

1. ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми Агрономія спеціальності Н1 Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої

освіти денної та заочної форм здобуття освіти 2026 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

**Види, назви і обсяги практик студентів освітньо-професійної програми
Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності Н1 Агрономія**

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
Навчальна практика				
1.	Навчальна практика «Ботаніка»	2	3,0	90
2.	Навчальна практика «Агрометереологія»	2	1,5	45
3.	Навчальна практика «Грунтознавство з основами геології»	4	3,0	90
4	Навчальна практика «Агрохімія»	4	4,5	135
5	Навчальна практика «Фітопатологія»	4	1,5	45
6	Навчальна практика «Землеробство»	6	3,0	90
7	Навчальна практика «Рослинництво»	8	1,5	45
Виробнича практика				
7.	Виробнича практика з агрономії I	6	6	180
8.	Виробнича практика з агрономії II	8	4,5	135

1.1 Навчальна практика «Ботаніка»

Метою навчальної практики «Ботаніка» є набуття студентами компетентностей, на основі отриманих в Університеті теоретичних знань, які стосуються морфології рослин, їх систематики та фітоценології.

Завдання навчальної практики:

- закріплення знань із морфологічної характеристики рослин;
- опанування методів гербаризації рослин та оформлення систематичного гербарію;
- дослідження зібраних рослин із написанням діагнозів та етикеток;
- засвоєння наукових назв рослин українською мовою та латиною.

Проходження навчальної практики «Ботаніка» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

програмних результатів навчання:

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

1.2. Навчальна практика «Агromетереологія»

Метою навчальної практики «Агromетереологія» є закріплення та поглиблення теоретичних знань і формування практичних навичок здобувачів щодо спостереження, оцінювання та аналізу метеорологічних і агрокліматичних чинників, визначення їх впливу на ріст, розвиток і продуктивність сільськогосподарських культур та використання агromетереологічної інформації для обґрунтування агротехнологічних рішень в умовах кліматичної мінливості.

Завдання навчальної практики:

- закріплення теоретичних знань з агromетереології та набуття практичних навичок оцінювання метеорологічних і агрокліматичних умов;
- ознайомлення з методами та приладами спостереження за температурою повітря і ґрунту, опадами, вологістю повітря, вітром, сонячною радіацією та іншими метеорологічними показниками;
- оцінювання впливу погодних умов на ріст, розвиток і формування продуктивності сільськогосподарських культур упродовж вегетаційного періоду;
- формування здатності оцінювати погодні ризики та обґрунтовувати адаптивні агротехнологічні рішення в умовах кліматичної мінливості.

Проходження навчальної практики «Агromетереологія» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності

ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища

фахових:

ФК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

програмних результатів навчання:

ПРН 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН 14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог

1.3. Навчальна практика «Ґрунтознавство з основами геології»

Метою навчальної практики «Ґрунтознавство з основами геології» є: набуття студентами практичних навичок і поглиблення теоретичних знань з ґрунтознавства та геології, ознайомлення з основними типами ґрунтів, їх властивостями, умовами утворення, а також з геологічною будовою місцевості та процесами, що впливають на формування ґрунтового покриву.

Завдання навчальної практики:

- закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення ґрунтознавства та основ геології, шляхом їх практичного застосування в польових умовах.
- ознайомлення з основними типами ґрунтів певного регіону, умовами їх утворення, географічним розташуванням та характерними ознаками.
- вивчення морфологічної будови ґрунтового профілю та опис ґрунтових розрізів за визначеними параметрами (колір, структура, вологість, глибина горизонту тощо).
- проведення польових досліджень: відбір зразків ґрунту, визначення гранулометричного складу, механічного складу, вологості та інших характеристик.
- формування навичок роботи з польовими інструментами та картографічними матеріалами, ведення польового щоденника та складання звітної документації.
- наведення практичних рекомендацій щодо використання ґрунтів відповідно до їх походження;
- опанування методів розрахунку вапна і гіпсу з метою поліпшення хімічної меліорації ґрунтів.

Проходження навчальної практики «Ґрунтознавство з основами геології» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

програмних результатів навчання:

ПРН5. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

1.4. Навчальна практика «Агрохімія»

Метою навчальної практики «Агрохімія» є: закріплення отриманих у процесі лекційних і лабораторних занять знань і практичного їх застосування, раціонального використання добрив та хімічних меліорантів для забезпечення високої врожайності сільськогосподарських культур, відтворення родючості ґрунтів, збереження навколишнього середовища та оволодіння методикою наукових агрохімічних досліджень.

Завдання навчальної практики:

- закріплення у студентів теоретичних знань з курсу «Агрохімія» та з методики агрохімічних досліджень;
- набуття практичних навичок аналізу поживного режиму і діагностики потреби рослин в елементах живлення;
- ознайомлення з технологією виробництва тукоsumішок та методикою розрахунку кількості добрив для їх приготування;
- розроблення рекомендацій щодо ефективного застосування добрив на основі забезпеченості ґрунтів основними елементами живлення.

Проходження навчальної практики «Агрохімія» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

ФК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

програмних результатів навчання:

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

1.5. Навчальна практика «Фітопатологія»

Метою навчальної практики «Фітопатологія» є: закріплення та поглиблення теоретичних знань студентів з фітопатології на основі оволодіння сучасними методами діагностики хвороб та ідентифікації їх збудників, набуття і вдосконалення практичних навичок стосовно етіології інфекційних і неінфекційних хвороб, шляхів поширення патогенів в умовах відкритого та закритого ґрунту, обліку їх поширення, а також вивчення біології збудників і методів захисту рослин в польових умовах.

Завдання навчальної практики «Фітопатологія»:

- ознайомлення в польових умовах з основними хворобами сільськогосподарських культур;

- засвоєння ознак і проявів основних хвороб сільськогосподарських культур у польових умовах.

Проходження навчальної практики «Фітопатологія» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФКЗ. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

програмних результатів навчання:

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

1.6. Навчальна практика «Землеробство»

Метою навчальної практики «Землеробство» є: ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасними способами обробітку ґрунту та методами визначення ступеня забур'яненості посівів, ідентифікації видового складу бур'янів і вибору ефективних заходів щодо обмеження їх чисельності; формування у здобувачів вищої освіти умінь інтегрувати теоретичні знання з землеробства з практичними завданнями, розвивати професійне мислення та здатність приймати обґрунтовані рішення.

Завдання навчальної практики «Землеробство»:

- ознайомлення зі структурою сільськогосподарських угідь та особливостями їх використання у виробничих умовах;
- набуття практичних навичок розпізнавання найбільш поширених бур'янів на різних етапах онтогенезу – від сходів до повністю сформованих рослин;
- визначення рівня забур'яненості посівів із застосуванням кількісних і окомірних методів, опрацювання та аналіз отриманих даних;
- вивчення й практичне засвоєння основних методів регулювання забур'яненості посівів – агротехнічних, біологічних та хімічних, оцінка їх ефективності й доцільності застосування в конкретних умовах;
- формування навичок розробки науково обґрунтованих сівозмін з урахуванням структури посівних площ, спеціалізації господарства та екологічних вимог;
- ознайомлення з технологіями основного та передпосівного обробітку ґрунту, видами сільськогосподарських знарядь для виконання окремих операцій (лущення, оранка, культивування, боронування, коткування) та вивчення агротехнічних вимог до якості проведення цих робіт;
- розвиток умінь інтегрувати теоретичні знання з практичними навичками, формування здатності робити висновки та приймати обґрунтовані рішення у сфері землеробства.

Пройходження навчальної практики «Землеробство» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності

ЗК10. Здатність працювати в команді.

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

програмних результатів навчання:

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

1.7. Навчальна практика «Рослинництво»

Метою навчальної практики «Рослинництво» є: закріплення знань, здобутих у процесі навчання, застосування сучасних прийомів та технологій вирощування основних сільськогосподарських культур, заходів боротьби проти шкідників та хвороб; поглиблення знань про посівні якості насіння, підготовку насіння до сівби.

Завдання навчальної практики:

- ознайомлення з біологічними особливостями головних сільськогосподарських культур, що вирощують в Україні;
- здобуття інформації про промислове значення, різноманітність використання, поширення та потенціали урожайності польових культур і приклади їх високої реалізації у виробництві;
- засвоєння сутності, принципів та методів програмування врожаїв;
- ознайомлення з вимогами державного стандарту щодо якості рослинницької продукції та шляхи її поліпшення;
- засвоєння заходів щодо зменшення до мінімуму втрат урожаю під час збирання, транспортування, післязбиральної обробки та зберігання.

Проходження навчальної практики «Рослинництво» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та

методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

ФК3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

ФК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ФК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

програмних результатів навчання:

ПРН5. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

1.8. Виробнича практика «Виробнича практика з агрономії І»

Метою виробничої практики «Виробнича практика з агрономії І» є забезпечення професійної технологічної підготовки майбутніх фахівців з проведення догляду за сільськогосподарськими культурами, методикою обліку забур'яненості посівів, застосування досвіду з розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для подальшого розв'язання виробничих технологічних задач.

Завдання виробничої практики «Виробнича практика з агрономії І»:

- проведення агроекономічного аналізу діючої в господарстві системи землеробства;
- аналізування структури рослинницької галузі господарства і технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- освоєння технології механізованих сільськогосподарських робіт по догляду за рослинами в період сходи – збирання;
- вивчення основних прийомів агротехнічного, біологічного, хімічного методу регулювання забур'яненості посівів;
- проведення робіт з підготовки до збирання озимих та ранніх ярих культур;
- вивчення стану забезпечення в господарстві безпеки життєдіяльності населення, охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії;
- ознайомлення зі станом охорони природи в господарстві (підприємстві).

Пройходження виробничої практики «Виробнича практика з агрономії І» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ФК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

програмних результатів навчання:

ПРН1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

1.9. Виробнича практика «Виробнича практика з агрономії II»

Метою виробничої практики «Виробнича практика з агрономії II» є закріплення знань, здобутих у процесі навчання в умовах господарства; застосування сучасних агроприйомів в технологіях вирощування сільськогосподарських культур; поглиблення знань стосовно підготовки насінневого матеріалу до сівби; набуття досвіду роботи за обраною професією.

Завдання виробничої практики «Виробнича практика з агрономії II»:

- аналізування системи обробітку ґрунту в сівозмінах;
- освоєння технології механізованих сільськогосподарських робіт;
- вивчення системи післяпосівного догляду за ярими культурами;
- ознайомлення з системою догляду за озимими культурами;
- вивчення основних прийомів агротехнічного, біологічного, хімічного методу регулювання забур'яненості посівів;
- освоєння системи налаштування сільськогосподарських машин та знарядь до виконання технологічних операцій на посівах озимих та ярих культур;
- аналізування сортового потенціалу для зони вирощування;
- проведення розрахунків застосування добрив та норм висіву.

Проходження виробничої практики «Виробнича практика з агрономії II» сприяє формуванню: компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

фахових:

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ФК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

програмних результатів навчання:

ПРН1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

ПРН16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

2. ЗМІСТ ПРАКТИК

2.1. Навчальна практика «Ботаніка»

Тема 1. Гербаризація рослин.

Збір та гербаризація рослин, їх визначення та складання діагнозів, оформлення гербарних етикеток. Обладнання для проведення ботанічних досліджень у польових умовах.

Тема 2. Морфолого-анатомічна організація кореня, пагону, стебла і листка. Метаморфози кореня, пагону та його частин.

Морфолого-анатомічна організація кореня, пагону, стебла і листка, метаморфози кореня, пагону та його частин. Збір рослин у природі, закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування.

Тема 3. Генеративні органи рослинного організму. Квітка. Суцвіття. Загальна характеристика вищих спорових рослин.

Генеративні органи рослинного організму. Різноманітність суцвіть. Збір у природі рослин різних за морфологією квіток, суцвіть, плодів та суплідь. Загальна характеристика вищих спорових рослин. Закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування, складання діагнозів.

Тема 4. Систематика вищих квіткових рослин. Клас двосім'ядольні.

Систематика вищих квіткових рослин. Особливості класу двосім'ядольні. Збір у природі рослини з родин: жовтцеві, розові, бобові, капустяні, гречкові, лободові, айстрові, знайомство з їх ознаками та значенням. Закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування, складання діагнозів.

Тема 5. Систематика вищих квіткових рослин. Клас односім'ядольні.

Систематика вищих квіткових рослин. Особливості класу односім'ядольні. Збір у природі рослини з родин цибулеві, конвалієві, лілійні, осокові та злакові, знайомство з їх ознаками та значенням. Закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування, складання діагнозів.

2.2. Навчальна практика «Агрометеорологія»

Тема 1. Метеорологічні спостереження та агрометеорологічні прилади

Ознайомлення з методами проведення метеорологічних спостережень та приладами для визначення температури повітря і ґрунту, вологості повітря, атмосферних опадів, швидкості та напрямку вітру, сонячної радіації. Проведення практичних вимірювань та первинне опрацювання отриманих даних.

Тема 2. Оцінювання агрометеорологічних умов території

Аналіз температурного режиму, опадів, вологості та інших погодних показників. Визначення основних агрокліматичних характеристик і оцінювання їх відповідності потребам сільськогосподарських культур.

Тема 3. Вплив погодних умов на ріст і розвиток сільськогосподарських культур

Спостереження за проходженням основних фенологічних фаз культур. Аналіз впливу температури, вологи, сонячної радіації та інших метеорологічних чинників на ріст, розвиток і формування продуктивності рослин.

Тема 4. Несприятливі агрометеорологічні явища та погодні ризики

Визначення та оцінювання впливу посух, суховіїв, температур, надмірних опадів та інших небезпечних явищ на сільськогосподарські культури. Аналіз можливих наслідків для врожайності.

Тема 5. Агрометеорологічне забезпечення та адаптивні агротехнологічні рішення

Використання метеорологічних даних, агрометеорологічних прогнозів і цифрових інформаційних ресурсів для прийняття виробничих рішень. Обґрунтування адаптивних заходів щодо строків сівби, догляду за посівами, зрошення, захисту рослин та інших технологічних операцій з урахуванням погодних умов і кліматичної мінливості.

2.3. Навчальна практика «Ґрунтознавство з основами геології»:

Тема 1. Закладка польового досліджу.

Основні вимоги до методики закладання польового досліджу; робоча програма, розміщення і схема дослідів з добривами; основні елементи польового досліджу; підготовка і внесення добрив (розбивка поля на ділянки, розрахунок кількості добрив згідно схеми досліджу.

Тема 2. Еколого-біологічні властивості бур'янів та господарські і економічні наслідки наявності їх у посівах.

Класифікація бур'янів та характеристика найбільш шкідливих і поширених представників окремих біологічних груп. Комплексна система заходів контролювання бур'янів у посівах сільськогосподарських культур.

Основні біологічні групи бур'янів. Класифікація бур'янів по сходам в полі. Збір і поділ бур'янів на багаторічні і малорічні, однодольні та дводольні по 10 шт. кожного біологічного виду.

Тема 3. Закономірності географії ґрунтів. Чорноземи й каштанові ґрунти та їх окультурювання

Інструктаж з техніки безпеки при проходженні навчальної практики. Правила вибору місця для закладки розрізу, типового місця для закладання розрізу. Правила польового дослідження ґрунтів. Ведення польової документації та з методика відбору зразків ґрунту і порід.

Зональність ґрунтового покриву. Горизонтальна та вертикальна зональність. Карта ґрунтово-кліматичних зон України.

Умови генезису чорноземних ґрунтів Лісостепу України. Розріз та морфологічний опис, відібраних ґрунтових зразків. Дослідження ґрунтових зразків. Генезис південних чорноземів, каштанових ґрунтів.

Тема 4. Підзолисті, болотні, галогенні ґрунти та їх окультурювання.

Умови генезису підзолистих ґрунтів, класифікація опідзолених ґрунтів. Розрізи та морфологічний опис ґрунтових зразків. Умови генезису болотних ґрунтів, класифікація болотних ґрунтів. Розрізи та морфологічні описи ґрунтових зразків.

Умови генезису галогенних ґрунтів, класифікація галогенних ґрунтів. Морфологічний опис ґрунтових зразків. Дослідження ґрунтових зразків із занесенням у паспорт.

Агромеліоративні заходи поліпшення кислих та лужних ґрунтів. Теоретичне та практичне значення хімічної меліорації. Розрахунки норм внесення вапна і гіпсу.

2.4. Навчальна практика «Агрохімія»:

Тема 1. Живлення рослин.

Інструктаж з техніки безпеки при проходженні навчальної практики. Види діагностики (візуальна, хімічна) рослин. Методи відбору і відбір зразків рослин для аналізу. Методики визначення основних елементів живлення (нітратної форми азоту, фосфору і калію). Аналіз рослинних зразків на вміст поживних речовин по Церлінгу.

Тема 2. Агрохімічне обстеження ґрунтів та складання агрохімічних картограм.

Характеристика ґрунтів за основними показниками: вміст в ґрунтах гумусу, доступних форм фосфору і калію. Кислотність ґрунтів. Агрохімічне обстеження та картування ґрунтів і його етапи. Агрохімічні картограми і їх використання. Групування ґрунтів за ступенем кислотності, вмістом легкогідролізованого азоту, рухомого фосфору і калію.

Тема 3. Класифікація мінеральних добрив, їх властивості та застосування.

Класифікація добрив за походженням, за вмістом поживних речовин, концентрацією. Форми мінеральних добрив і їх поділ за консистенцією. Основні показники які характеризують якість мінеральних добрива.

Тема 4. Класифікація органічних добрив, їх властивості та застосування.

Класифікація органічних добрив. Способи зберігання гною і оцінка його якості. Нетрадиційні органічні добрива і їх оцінка. Ефективність застосування органічних добрив.

Тема 5. Система удобрення сільськогосподарських культур та визначення норм добрив під запланований урожай.

Визначення норм і видів добрив під запланований урожай. Розрахунок кількості добрив для тукоsumішок з різних видів добрив (прості і складні). Особливості змішування добрив для тукоsumішок (таблиця змішування). Балансовий метод встановлення норм добрив. Оцінка якості приготування тукоsumішей.

2.5. Начальна практика «Фітопатологія»:

Тема 1. Основні хвороби сільськогосподарських культур.

Ознайомлення з основними хворобами сільськогосподарських культур.

Методи обліку шкідливих організмів і фітосанітарної діагностики. Необхідне обладнання для проведення фітопатологічних досліджень у польових умовах.

Тема 2. Видовий склад збудників та прояви хвороб на зернових колосових культурах і кукурудзі.

Проведення обліку найбільш поширених хвороб на зернових колосових культурах і кукурудзі. Засвоєння ознак і проявів хвороб. Визначення збудників хвороб та розробка заходів захисту культур.

Тема 3. Видовий склад збудників та прояви хвороб на зернобобових культурах і багаторічних бобових травах.

Проведення обліку найбільш поширених хвороб на зернобобових культурах і багаторічних бобових травах. Засвоєння ознак і проявів хвороб. Визначення збудників хвороб та розробка заходів захисту культур.

Тема 4. Видовий склад збудників та прояви хвороб на лікарських рослинах.

Проведення обліку найбільш поширених хвороб на лікарських рослинах. Засвоєння ознак і проявів хвороб. Визначення збудників хвороб та розробка заходів захисту культур.

Тема 5. Видовий склад збудників та прояви хвороб на плодових та квітково-декоративних культурах.

Проведення обліку найбільш поширених хвороб на плодових та квітково-декоративних культурах. Засвоєння ознак і проявів хвороб. Визначення збудників хвороб та розробка заходів захисту культур.

2.6. Навчальна практика «Землеробство»

Тема 1. Інтегрована система заходів контролювання бур'янів у посівах сільськогосподарських культур.

Фактична забур'яненість посівів зернових і просапних культур кількісним й окомірним методами. Основні прийоми агротехнічного, біологічного, хімічного методів регулювання забур'яненості посівів сільськогосподарських культур.

Тема 2. Біологічні та екологічні основи побудови сівозмін та їх роль у сучасному землеробстві. Попередники сільськогосподарських культур в сівозмінах різних ґрунтово-кліматичних зон.

Польові сівозміни для агроформувань різного виробничого напрямку. Перехідні та ротаційні таблиці. Спеціальні сівозміни для агроформувань різного виробничого напрямку.

Тема 3. Класифікація, проектування, впровадження та освоєння сівозмін.

Кормові сівозміни для агроформувань різного виробничого напрямку. Перехідні та ротаційні таблиці.

Тема 4. Наукові основи механічного обробітку ґрунту під різні сільськогосподарські культури. Заходи, способи і системи обробітку ґрунту в різних ґрунтово-кліматичних зонах.

Способи основного та передпосівного обробітку ґрунту, знаряддя для виконання окремих операцій (лущення, оранка, культивація, боронування, коткування) та агротехнічні вимоги до якості проведення робіт.

Тема 5. Теоретичні основи мінімалізації обробітку ґрунту та поняття про міні-тілл, нуу-тілл, стріп-тілл, верти-тілл технології.

Особливості обробітку ґрунту за технологіями міні-тілл, нуу-тілл, стріп-тілл, верти-тілл. Основні способи, прийоми післяпосівного обробітку та догляду за сільськогосподарськими культурами (коткування, розпушування міжрядь, підгортання рослин).

2.7. Навчальна практика «Рослинництво»

Тема 1. Ботанічна, морфологічна, еколого-біологічна і господарська характеристика хлібів першої групи.

Ботанічна характеристика та господарське значення хлібів першої групи (пшениці, жита, тритикале, вівса, ячменю). морфологічні особливості рослин хлібів першої групи, їх біологічні та фізіологічні особливості. фази росту і розвитку рослин та етапи їх органогенезу. формування біологічної продуктивності.

Тема 2. Ботанічна, морфологічна, еколого-біологічна і господарська характеристика хлібів другої групи.

Ботанічна характеристика та господарське значення хлібів другої групи (кукурудзи, сорго, проса). морфологічні особливості рослин хлібів другої групи, їх біологічні та фізіологічні особливості. фази росту і розвитку рослин та етапи їх органогенезу. формування біологічної продуктивності.

Тема 3. Ботанічна, морфологічна, еколого-біологічна і господарська характеристика зернобобових культур.

Ботанічна характеристика та господарське значення зернових бобових культур (сої, гороху, нуту). морфологічні особливості рослин зернобобових культур, їх біологічні та фізіологічні особливості. фази росту і розвитку рослин та етапи їх органогенезу. Формування біологічної продуктивності.

Тема 4. Ботанічна, морфологічна, еколого-біологічна і господарська характеристика олійних культур.

Ботанічна характеристика та господарське значення олійних культур (соняшнику, ріпаку). морфологічні особливості рослин олійних культур, їх біологічні та фізіологічні особливості. фази росту і розвитку рослин та етапи їх органогенезу. Формування біологічної продуктивності.

Тема 5. Ботанічна, морфологічна, еколого-біологічна та фармакологічна характеристика лікарських рослин.

Ботанічна характеристика лікарських рослин (ромашки лікарської, нагідок лікарських, ехінацеї пурпурової). морфологічні, біологічні особливості лікарських рослин та їх фармакологічна характеристика. технологія вирощування лікарських рослин.

2.8. Виробнича практика з агрономії I

Тема 1. Структура господарства

Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність господарства. Обов'язки керівника та спеціалістів різних рівнів. Показники діяльності господарства.

Тема 2. Агроекономічний аналіз системи землеробства.

Характеристика ґрунтово – кліматичних умов господарства. Економічний аналіз рослинницької галузі господарства. Догляд за рослинами в період сходи – збирання. Вибір техніки для догляду за рослинами. Характеристика інсектицидів, гербіцидів для догляду за сільськогосподарськими культурами. Підготовка посівів до збирання. Налаштування сільськогосподарської техніки. Збирання врожаю. Особливості підготовки ґрунту до сівби озимих, післяукісних та післяжнивних культур.

Тема 3. Фенологічні спостереження.

Густота рослин, етапи росту та розвитку сільськогосподарських культур. Облік агрозаходів, здійснення контролю строків та якості їх проведення; встановлення відхилень в технології поточного року порівняно з технологічними картами. Результати спостережень та обліків; рекомендовані заходи, які, сприятимуть підвищенню продуктивності культур, технології вирощування.

Тема 4. Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва.

Характеристика зерна як об'єкту зберігання та переробки. Зберігання зернових мас різного цільового призначення. Основи переробки зерна та насіння. Вимоги переробної промисловості до якості сировини. Фактори, що обумовлюють якість і збереженість зерна.

Тема 5. Індивідуальне завдання.

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань студент повинен розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи господарства або впровадження інновації.

2.9. Виробнича практика з агрономії II

Тема 1. Система обробітку ґрунту в польових сівозмінах

Аналіз фактичної системи обробітку ґрунту в одній з польових сівозмін господарства. Визначення відповідності запровадженої системи обробітку ґрунту біологічним особливостям сільськогосподарських культур, стану засміченості полів, ґрунтово - кліматичним умовам, рівню технічного забезпечення господарства.

Тема 2. Аналіз системи застосування добрив та хімічних меліорантів

Характеристика системи удобрення культур у сівозміні. Аналіз надходження і використання органічних та мінеральних добрив у господарстві. Норми, строки внесення органічних і мінеральних добрив, агрегатами для використання. Висновок щодо забезпеченості господарства добривами з точки зору бездефіцитного балансу гумусу та основних елементів живлення.

Тема 3. Технології вирощування сільськогосподарських культур

Характеристика структури рослинницької галузі в господарстві. Розробка заходів із догляду за ярими та озимими культурами. Підготовка до внесення пестицидів для захисту від шкідників, хвороб та бур'янів. Здійснення контролю за якістю польових робіт. Розроблення робочих планів стосовно догляду за посівами.

Тема 4. Вирощування сільськогосподарських культур для ведення насінництва в господарстві.

Характеристика сортів та гібридів для зони вирощування. Структурні показники рослин. Догляд за сортовими ділянками. Сортові та видові прополки насінневих посівів. Збирання снопових зразків. Біологічна врожайність сільськогосподарських культур.

Тема 4. Фенологічні спостереження.

Густота рослин, етапи росту та розвитку сільськогосподарських культур. Облік агрозаходів, контроль строків та якості їх проведення; відхилень в

технології поточного року порівняно з технологічними картами. Результати спостережень та обліків; опис рекомендованих заходів, які сприяють підвищенню продуктивності культур в технології вирощування.

Тема 5. Індивідуальне завдання.

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань студент повинен розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи господарства або впровадження інновації.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика студентів Університету проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики для відповідних освітніх рівнів.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Навчальна практика проводиться у навчальних аудиторіях, лабораторіях, комп'ютерних лабораторіях, навчально-дослідних ділянках та інших об'єктах структурних підрозділів Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне і навчально-методичне забезпечення.

Навчальна практика також може проводитися в підприємствах (організаціях, установах тощо), що оснащені за останніми тенденціями розвитку відповідної сфери професійної діяльності, забезпечують виконання програм практики. Вона проводиться науково-педагогічним, педагогічним працівником Університету для групи (підгрупи) студентів. З цими підприємствами (установами, організаціями тощо) укладаються договори.

Виробнича практика проводиться на базах практики. Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої практики студентів, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів, напрям діяльності яких відповідає спеціальності Н1 Агрономія;
- здатність забезпечити виконання програми практики;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);
- надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);
- можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка наскрізних і робочих програм практик;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення практики студентів між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо); розподіл студентів за базами практики;
- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів;
- призначення керівників практики; складання індивідуальних завдань на практику; проведення настановчих зборів студентам;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
- інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів та випускників, в навчально-науковому інституті – директор, на кафедрах – завідувачі кафедр.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету.

Навчальна практика проводиться для академічної групи або підгрупи, залежно від специфіки практики. Науково-педагогічні та педагогічні працівники одночасно можуть проводити навчальну практику не більше, ніж в одній академічній групі чи підгрупі.

Навчальна практика студентами денної форми здобуття освіти здійснюється тривалим окремим періодом у межах навчального року, студентів заочної форми здобуття освіти здійснюється шляхом проведення занять під час настановчої та навчально – екзаменаційної сесії і самостійного оволодіння студентом програми практики у міжсесійний період.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- проводить студентам інструктаж з безпеки життєдіяльності та, за потреби, інструктаж з охорони праці;
- забезпечує якість проходження практики студентів згідно з робочою програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам (за наявності);
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження студентами;
- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Студенти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою практики;
- отримати документи для проходження практики;
- пройти інструктаж з безпеки життєдіяльності та за потреби інструктаж з охорони праці та дотримуватися їх вимог;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

Виробнича практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Організація проведення виробничої практики студентів заочної форми здобуття освіти здійснюється з урахуванням наявності в них професійного досвіду.

Студенти, які мають досвід роботи, стажувалися (не менше одного місяця) або працюють за обраним фахом, допускаються розпорядженням директора інституту до складання семестрового контролю з виробничої практики без її проходження на підставі поданих підтверджуючих документів. Документами, які підтверджують відповідність займаної посади обраному фаху та наявність у студента відповідного практичного досвіду, є довідка з місця роботи чи стажування, засвідчена керівником підприємства (установи, організації тощо), або копія трудової книжки.

Студентам, які не працюють за фахом і не мають досвіду роботи за фахом, проводиться виробнича практика згідно наказу ректора Університету. Проходження студентом виробничої практики може здійснюватися за місцем роботи (без відриву від виробництва) за умови його відповідності вимогам програм практики та укладення договору про проведення практики студентів.

Керівник виробничої практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;
- проводить студентам інструктаж з охорони праці;
- підтримує зв'язок з керівниками практики від бази практики та здійснює контроль за виконанням програми практики, дотриманням графіка її

проходження (в тому числі з використанням засобів дистанційного зв'язку);

- проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- контролює своєчасне прибуття студентів до баз практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами;
- подає на кафедру звіт керівника виробничої практики;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;
- проводить або забезпечує проведення інструктажів з техніки безпеки та охорони праці, знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;
- повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом-практикантом трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку, про травмування практиканта, про зміни умов проходження практики, неможливість забезпечити виконання програми практики (всієї або її окремої частини), індивідуального завдання, і т.п.;
- контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;
- після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Студенти, які проходять виробничу практику, зобов'язані:

- з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;
- пройти цільовий інструктаж з техніки безпеки та , за потреби інструктаж з охорони праці, та дотримуватися їх вимог;
- отримати документи для проходження практики;
- ознайомитися з програмою практики;
- отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;
- своєчасно прибути на базу практики;
- дотримуватися правил охорони праці на підприємстві (в установі, організації тощо);
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- підготувати звітну документацію з практики;
- своєчасно подати звіт з практики та захистити його перед комісією.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК І ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання

програми практики та індивідуального завдання. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики.

За результатами проходження навчальної практики студентом подається керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання щоденник навчальної практики. У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з навчальної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками навчальної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік студентам денної форми здобуття освіти виставляється в останній день практики, студентам заочної форми здобуття освіти – під час навчально – екзаменаційної сесії. Оцінювання її результатів здійснюється керівником практики від кафедри на підставі: повноти та якості виконання студентом програми практики та індивідуального завдання (за наявності); оформлення і змістовності наповнення щоденника практики та інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

За результатами проходження виробничої практики студентом денної форми здобуття освіти подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики наводяться у робочій програмі практики

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з виробничої практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками виробничої практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики студентам денної форми здобуття освіти виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі:

- оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики;
- оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики;

– оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Семестровий контроль з виробничої практики студентів заочної форми здобуття освіти проводиться під час навчально-екзаменаційної сесії. Диференційований залік з виробничої практики виставляється головою комісії із захисту звітів з практики.

Нарахування балів з виробничої практики здійснюється:

– комісією за результатами співбесіди зі студентом, який має досвід роботи, стажувався або працює за фахом;

– керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики студенту, який не працює за фахом і не має досвіду роботи за фахом, на підставі оцінки результатів проходження практики, якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики, презентації результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студентів, набутих на практиці, визначається за 100-бальною, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 2).

Таблиця 2

Система оцінки

За 100-бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	За 4-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, конференціях, круглих столах та інших заходах, а загальні підсумки – на вченій раді навчально-наукового інституту та Університету.